

finanspolicy

ÖRSKELLJUNGA
KOMMUN

Fastställd av kommunfullmäktige

2024-02-26

**Finansiell policy med föreskrifter för medelsförvaltning och
placeringsreglemente för medel avsatta för pensionsförpliktelser**

antagen av kommunfullmäktige §13 2024-02-26

Gäller från 2024-01-01

Denna policy gäller för Örkelljunga kommun och för dess helägda bolag.

Innehåll

1. Inledning.....	3
2. Organisation och ansvarsfördelning	5
3. Riskhantering	6
4. Rapportering och uppföljning	8
5. Upplåning, finansiering	9
6. Utlåning och borgen	10
7. Likviditetshantering	10
8. Förvaltning av särskilt avsatta medel (pensionsmedel)	12
9. Förvaltning av medel för stiftelser och donationsfonder.....	17
Bilaga 1 – Definitioner av vanligt förekommande termer	18

1. Inledning

Finanspolicyn utgör riktlinjer för medelsförvaltningen enligt 11 kap. 3 § samt riktlinjer för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser enligt 11 kap. 4 § kommunallagen (2017:725).

Tidigare antagna föreskrifter om medelförvaltning eller andra områden som behandlas i dessa riktlinjer har upphävts genom kommunfullmäktiges antagande.

Utfästelser rörande borgensåtaganden, upplåning, utlåning eller motsvarande och som genom avtal gäller i förhållande till annan part, förändras ej så länge nu gällande åtaganden kvarstår.

1. Omfattning

Finanspolicyn omfattar finansverksamheten i Örkelljunga kommun. Den innehåller finansiella riktlinjer som fastställs genom beslut i kommunfullmäktige och omfattar ansvar, organisation, styrning och rapportering.

Finanspolicyn ska i tillämpliga delar även gälla för medlen i de stiftelser kommunen förvaltar samt kommunens helägda dotterbolag Örkelljunga Fjärrvärmeverk AB och Örkelljungabostäder AB.

Med finansieringsverksamhet avses hantering av upplåning, finansiering, risker, utlåning, borgen, likviditetsförvaltning, förvaltning av särskilt avsatta medel, förvaltning av medel för stiftelser och donationsfonder med mera.

1.2 Syfte och målsättning

Finanspolicyn ska vara ett regelverk som hjälper och säkerställer att de personer, inom och utanför kommunen, som arbetar med den finansiella verksamheten uppfyller kommunallagens krav avseende medelsförvaltning.

Finansverksamheten ska bedrivas på ett betryggande sätt och i enlighet med på området gällande lagstiftning samt EU-rättsliga principer. Verksamheten ska kännetecknas av god riskkontroll och medverka till god ekonomisk hushållning genom att:

- säkra kommunens betalningsförmåga och trygga tillgången på kapital på kort och lång sikt
- långsiktigt eftersträva bästa möjliga finansnetto
- förvalta kommunens medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses
- inom kommunkoncernen bedriva finansförvaltning på ett betryggande sätt med god riskkontroll och utan spekulativa inslag
- inom kommunkoncernen utnyttja stordriftsfördelar och effektivisera finansiering, kapitalflöden, likviditetshantering, betalningsrutiner och övriga finansiella tjänster

1.3 Samordning

All upplåning, utlåning, likviditetshantering och kortfristiga placeringar i kommunkoncernen bör samordnas.

Samordningen mellan kommunen och dess bolag regleras genom ägardirektiv, finanspolicy för kommunen, bolagens enskilda finanspolicys samt ekonomiavdelningens utarbetade rutiner för samordning.

Den finansiella samordningen ska vara ömsesidigt förmånlig för kommunen och dess bolag. Ingen part ska subventioneras av annan part. Finansieringsvillkoren ska motsvara respektive verksamhets kreditvärdighet och ske enligt marknadsmässiga principer.

1.4 Giltighet och uppdatering

Denna finanspolicy är fastställd av Örkelljunga kommuns kommunfullmäktige och gäller tillsvidare. Finanspolicyn ska omprövas så snart det finns skäl för det och det är kommunstyrelsen som ska göra en bedömning av behovet att uppdatera policyn.

2. Organisation och ansvarsfördelning

2.1 Kommunfullmäktige

Fullmäktige ansvarar för att:

- fastställa finanspolicy
- besluta om finansiella mål och finansiering av verksamheten
- besluta om avsättning av medel för förvaltning enligt särskilda föreskrifter (pensionsmedel)
- besluta om lånevolym i samband med årsbudget eller tilläggsbudget
- besluta om borgen för helägda bolag samt principer för borgensavgifter
- besluta om kommunens utlåning till och borgen för delägda bolag och kommunförbund

2.2 Kommunstyrelsen

Styrelsen ansvarar för att:

- kommunens tillgångar och skulder förvaltas i enlighet med denna policy
- följa den finansiella utvecklingen och vid behov framlägga fullmäktige förslag till ändringar i finanspolicyn
- fastställa delegationsordning, attestordning, och andra föreskrifter för de finansiella besluten
- följa upp och utvärdera finansförvaltningen

2.3 Ekonomichefen

Ekonomichefen ansvarar för att:

- kommunens finansförvaltning sköts på ett effektivt sätt och inom de ramar som lagar och förordningar samt denna finanspolicy och övriga kommunala beslut anger
- rutiner för samordning av kommunens finansieringsverksamhet finns
- besluta, inom ramen för kommunstyrelsens delegation och denna finanspolicy, om placering av kommunens medel, upplåning, utlåning, borgen, leasing, externa förvaltningsuppdrag samt förvaltning av organisationers medel
- analysera utfall av förvaltningen samt följa upp innehav i värdepappersfonder för bedömning om att de följer dessa riktlinjer
- företräda kommunen gentemot externa parter
- initiera och utarbeta förslag till uppdateringar av finanspolicyn
- åiterrapportera till kommunstyrelsen

2.4 Nämnderna

Nämnderna ansvarar för att:

- tillhandahålla den information som behövs för att kommunstyrelsens förvaltning ska kunna bedriva en effektiv finansiell samordning inom kommunen i enlighet med denna finanspolicy.

2.5 Styrelsen i kommunens olika bolag

ansvarar för att:

- finanspolicyn för bolaget och respektive dotterbolag fastställs inom ramen för kommunens beslutade finanspolicy
- respektive bolag tillhandahåller den information till Örkelljunga kommun som behövs för att en effektiv finansiell samordning i enlighet med denna finanspolicy kan ske inom kommunkoncernen¹.

¹ Rapporteringen från helägt bolag ska ske i samband med del- och helårsbokslut.

3. Riskhantering

All form av ekonomisk verksamhet innebär ett finansiellt risktagande. En passiv finansförvaltning innebär att inga åtgärder vidtas för att minimera eller parera risker. Genom en aktiv finansförvaltning skapas möjligheter till ett rationellt hanterande av risker med beaktande av den kostnad som det medför att minska eller eliminera risker.

3.1 Valutarisk

Valutarisk avser värdeförändringar av en valuta i förhållande till andra valutor.

Kommunkoncernen ska inte ta några valutarisker varken vid likvidplacering eller vid upplåning. Endast svensk valuta får förekomma.

Detta gäller inte de medel som avsatts för pensionsändamål. Placeringar i utländsk valuta i den delpportföljen valutasäkras normalt inte.

3.2 Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en hög kostnad ha tillgång till medel för betalningar. Finansieringsrisk uppstår också om kommunens upp- och utlåning inte sker med matchade villkor för kapitalbindning.

Målet är att uppnå en låg finansieringskostnad med bästa möjliga finansnetto. Kommunen ska också sträva efter att uppnå och säkerställa betalningsförmågan på såväl kort som lång sikt.

För att begränsa finansieringsrisken gäller följande riktlinjer om kommunen har en nettoskuld (krediter minus likvida tillgångar) som överstiger 100 Mkr:

- Genomsnittlig kapitalbindning ska vara 2–4 år.
- Maximalt 40 % av kapitalet får förfalla inom 1 år.
- Maximalt tillåten löptid för ett enskilt lån är 10 år.

3.3 Ränterisk

Med ränterisk avses risken för att en förändring av marknadsräntorna påverkar kommunkoncernens finansnetto negativt.

För upplåning beror risken främst på räntebindningstid. För att begränsa ränterisken bör räntebindningstiden för olika lån/derivat spridas över tid.

3.4 Motpartsrisk

Med motpartsrisk avses risken för att motparten inte kan fullfölja de förpliktelser som avtalet innebär.

För att begränsa motpartsrisken ska vid externa finansiella transaktioner motparter väljas med hög kreditvärdighet och för att sprida riskerna ska flera motparter väljas. Oaktat detta kan hela lånestocken upplånas av Kommuninvest i Sverige AB. Bakgrunden till detta är dels den solidariska borgen som ger medlemmarna insyn i verksamheten, dels att Kommuninvest i sin tur har krav på riskspridning i sin upplåningsverksamhet som minimerar motpartsrisken.

Vid placeringar i räntepapper ska även risken begränsas genom fastställda ratinglimiter.

3.5 Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses risken för att en placering inte kan omsättas i likvida medel utan påtaglig kostnadsökning.

Likviditetsriskerna begränsas genom likviditetsplanering och val av placeringsformer/värdepapper som vid varje tidpunkt kan disponeras/säljas inom det tidsintervall som erfordras. Löptiden på placerade medel ska anpassas till framtida behov av betalningsmedel på kort och medellång sikt i enlighet med likviditetsplanen.

3.6 Administrativ risk

Med administrativa risker avses risken för operativa störningar eller felhanteringar. Det kan gälla personal, datasystem med mera. Detta kan uppträda dels hos den externa motparten, dels i den egna organisationen.

För att begränsa den administrativa risken hos den externa motparten krävs:

- kvalitetskontroll i samband med upphandlingen och avtalstecknandet
- fortlöpande kontroller under avtalstiden

För att begränsa den administrativa risken i den egna organisationen krävs:

- en klar organisationsstruktur med tydliga roller och befogenheter i enlighet med denna finanspolicy
- en god intern kontroll och revision

4. Rapportering och uppföljning

Rapporter ska upprättas med syfte dels att utgöra underlag för planering och beslut, dels att vara ett styr- och kontrollmedel över hur väl verksamheten följer de finansiella riktlinjerna.

Rapporteringen ska innehålla de basfakta för upp- och utlåning, likviditetshantering samt placeringar som visar att finansverksamheten bedrivs inom de ramar för risktagande som är specificerade i de finansiella riktlinjerna.

Rapporteringen ska göras på en aggregerad nivå och innefatta all upplåning, utlåning samt borgen i kommunen. Dock ska rapportering för upplåning och utlåning först ske då låneportföljen samt utlåningen överstiger 100 Mkr.

Rapportering till kommunstyrelsen sker i samband med delårs- och årsredovisning enligt de rapportrutiner som finns.

Överträdelser av ramar, limiter och mandat ska snarast möjligt rapporteras till kommunstyrelsen. Rapporten ska innehålla vidtagen åtgärd eller förslag till åtgärd.

4.1 Uppgifter vid rapportering

Innehåll	Mottagare	Frekvens
Placeringar: <ul style="list-style-type: none">MarknadsvärdeInsatta respektive uttagna medel under perioden	KS	Delårsbokslut
Likviditetens storlek	KS	Delårsbokslut
Extern lånevolym: <ul style="list-style-type: none">Kommunkoncernens externa lånevolym fördelat på kommunen och bolagenFastställda borgensavgifter sedan föregående rapport	KS	Delårsbokslut
Borgen: Engagemangrapport fördelat per låntagare	KS	Årsbokslut
Kommunens låneportfölj: <ul style="list-style-type: none">LånevolymRänte- och kapitalbindningGenomsnittsräntaFördelning kreditgivareFördelning motparter derivatMarknadsvärde utstående derivatRäntekostnadsprognos	KS	Delårsbokslut

4.2 Avvikelser

I vissa speciella fall kan avvikelser från policyn förekomma, till exempel vad avser räntebindnings- och kapitalbindningsnivåer där utestående lånestockar förflyttas mellan tidsintervall som en följd av att förfallodagar kommer närmare i tiden². Sådana eventuella avvikelser ska framgå i den löpande rapporteringen till kommunstyrelsen.

² Avser exempelvis när ett treårigt lån som ett år senare är tvåårigt och därmed träffas av andra limiter

5. Upplåning, finansiering

Med upplåning avses alla former av finansiering inklusive finansiell leasing och kreditlöften.

All upplåning i kommunen ska inrymmas inom de av kommunfullmäktige beslutade ramarna.

5.1 Riktlinjer för upplåning

När lånebehov uppstår ska följande beaktas:

1. Arbetet med upplåning ska ske med god framförhållning.
2. Innan upplåning sker ska alltid finansiering med egna medel övervägas.
3. Upplåning ska uppfylla kraven på en låg finansieringsrisk, hög kvalitet på lånedokumentation och en enkel administration.
4. Kommunen ska eftersträva en god diversifiering avseende lånens förfallostruktur och långivare.
5. Upplåning, vars enda syfte är att skapa räntevinster för kommunen, ska inte förekomma.
6. Godkända motparter vid tecknande av kreditlöften är nordisk bank med långfristig rating om minst A-(S&P) eller A3 (Moody's) eller annan motpart med rating om minst AA- (S&P) eller Aa3 (Moody's).

5.2 Upplåningsformer och motparter

5.2.1 Tillåtna upplåningsformer

- Upplåning får ske genom banklån från svensk bank eller utländsk bank med etablerad verksamhet i Sverige.
- Upplåning får ske genom tecknande av skuldebrev med annan finansiell institution eller placerare.

Utöver den av fullmäktige beslutade lånevolymen kan kommunstyrelsen besluta om kortfristig upplåning för att tillgodose tillfälliga likviditetsbehov. Detta kan ske genom:

- krediter i löpande räkning (checkräkningskredit)

5.2.2 Tillåtna motparter

- Svenska staten, svenska och utländska banker eller svenska finansinstitut/försäkringsbolag
- Kommuninvest i Sverige AB
- Europeiska Investeringsbanken
- Kommunägda bolag

Finansiering mot annan motpart kan ske efter beslut i kommunfullmäktige.

5.3 Leasing

Med leasing avses här främst finansiell leasing, det vill säga avtal där de fördelar och risker som förknippas med ägande av objektet i allt väsentligt överförs från leasinggivare till leasingtagare.³

Leasing eller annan avbetalningsfinansiering vid köp av inventarier bör endast ske i undantagsfall och där särskilda skäl föreligger, till exempel beträffande personbilar.

³ Se Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendation 5.

När leasing föreslås ska följande beaktas:

- Finansiell leasing ska jämföras med upplåning och all finansiell leasing i kommunen ska beslutas av kommunstyrelsen.
- Leasing beträffande personbilar och andra fordon ska alltid ske enligt särskilda riktlinjer.⁴
- Införskaffning av inventarier som förvaltningarna vill finansiera via leasing ska endast förekomma i undantagsfall efter samråd med ekonomienheten.

6. Utlåning och borgen

Kommunen ska ha en restriktiv inställning till utlåning och borgen. Borgen tecknas normalt endast för företag som helt eller delvis ägs av kommunen.

Följande ska beaktas vid utlåning och borgen:

1. Utlåning och borgen får endast ske i enlighet med kommunfullmäktiges beslutade utlånings- och borgensramar.
2. Kommunstyrelsens förvaltning ska lämna ett skriftligt utlåtande i varje enskilt fall innehållande en kreditbedömning.
3. All utlåning, kreditlöften och borgen ska ske på ett sådant sätt att kommunens finansiella risker begränsas.
4. Kommunfullmäktige beslutar i varje enskilt fall om kommunen ska gå i borgen för annan juridisk persons upplåning.
5. Om borgen tecknas för andra organisationer ska det ske under fastställd tid med årlig avtrappning av åtagandet.
6. Borgensåtagandet ska fastställas vid varje enskilt tillfälle och en marknadsmässig borgensavgift ska tas ut.
7. Om kommunal verksamhet bedrivs i kommunalförbund ska finansiering av kommunalförbunds verksamheter finansieras i enlighet med gällande förbundsordningen.

7. Likviditetshantering

7.1 Likviditetsplanering

Syftet med likviditetsplaneringen är att samordna kapitalströmmarna i kommunen samt maximera räntenettet. Likviditetshanteringens ska utformas så att kommunens betalningsberedskap är god.

Kommunens likviditetsplanering ska ligga till grund för:

- en bedömning av betalningsberedskapen på kort (<1 år) och lång sikt (1-3 år)
- beslut om upplåning och placering av likvida medel
- betalningsmedel för hantering av löpande betalningar, det vill säga att in- och utbetalningar matchas

7.2 Koncernkonto

Inom kommunkoncernen ska det finnas ett koncernkontosystem för samordning av betalningsflöden.

⁴ Särskilda beslut gäller för leasing av fordon. Se kommunens fordonspolicy.

7.3 Likviditetsreserv

Med likviditetsreserv avses medel som kan användas för att säkra kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. I likviditetsreserven räknas in obundna bankmedel, marknadsvärdet på placeringar som kan frigöras på tre bankdagar, outnyttjade kreditlöften och framtida positiva nettokassaflöden.

Tillgången till likvida medel eller kreditlöften ska vara så stor att likviditetsreserven vid varje tidpunkt uppgår till ett värde som motsvarar kommunens finansieringsbehov de kommande 3 månaderna, dock lägst 30 Mkr vid varje givet tillfälle.

7.3.1 Likviditetsförvaltning

Likviditet ska i första hand användas för att upprätthålla likviditetsreserven och i andra hand, om möjligt, för att reducera lånebehovet i kommunkoncernen och i tredje hand placeras enligt riktlinjerna nedan.

- placeringarnas löptider och risktagande ska anpassas till vilken placeringshorisont som gäller i förhållande till framtida betalningar (matchningsprincipen)
- huvudregeln är att maximalt 50 Mkr exklusive koncernkonto får placeras hos en enskild motpart
- placeringarnas sammanlagda genomsnittliga löptid får ej överstiga 1 år
- förvärv och avyttring av värdepapper i svenska kronor ska ske genom bank eller värdepappersinstitut som står under Finansinspektionens tillsyn eller motsvarande tillsyn i annat land
- placering i noterade skuldförbindelser får endast ske i värdepapper med hög likviditet där officiell köpkurs fortlöpande ställs

Likviditet får placeras i följande instrument med maximal löptid om 3 år:

- kontoinlåning på koncernkonto upphandlat i anslutning till upphandling av banktjänster
- kontoinlåning/deposit i bank som innehar en långfristig rating om antingen lägst A- (S&P) eller A3 (Moody's)
- penningmarknadsinstrument som innehar lägst A-1/K-1-rating (S&P) eller motsvarade.
- skuldebrev utgivna av svenska staten, svenska helägda statliga bolag, svenska kommuner, landsting, regioner, Kommuninvest samt säkerställda obligationer utgivna av svenska bostadsinstitut
- Penningmarknadsfond med ränterisk (duration) understigande 1 år och hög kreditvärdighet (minst BBB- (S&P)/Baa (Moody's) i genomsnitt)

8. Förvaltning av särskilt avsatta medel (pensionsmedel)

Detta avsnitt gäller för de medel kommunfullmäktige beslutat avsätta för pensionsförpliktelser inklusive avkastning för dessa medel. För närvarande täcker värdet av de placerande medlen fullt ut kommunens pensionsskuld som intjänats före 1998. Vid det fall full täckning saknas utgör resterande del av pensionsskulden så kallade återlån. Dessa återlån ingår i kommunens likvida medel eller används för att finansiera kommunens investeringar med mera.

8.1 Syfte och mål

Syftet med placeringsverksamheten är att ge en långsiktigt god avkastning. Målsättningen är att successivt öka konsolideringsgraden, dvs. kvoten mellan förvaltade pensionsmedel och pensionsskuld (beräknad enligt praxis inom kommunsektorn). Detta innebär att medlen bör nå en real avkastning på 3 % sett över rullande femårsperioder.

Medlen ska vidare placeras med hänsyn till pensionsåtagandets art och löptid, så att framtida likviditetspåfrestrningar kan minskas.

Förvaltad pensionskapital ska inte överstiga 120 % av den beräknade pensionsskulden. Om pensionskapitalets värde överstiger 120 % bör överskjutande del avyttras och tillföras kommunens likviditet, bland annat för att finansiera kommande investeringar, amortera på låneskulden alternativt minska upplåningsbehovet för investeringar. Avstämning sker årligen per den 31 december och övervärdet avyttras kommande halvår om övervärdet kvarstår.

8.2 Placeringsregler

Reglerna anger i vilka tillgångar och med vilka limiter medlen får placeras. Samtliga i riktlinjerna givna restriktioner hänför sig till tillgångarnas marknadsvärde, det vill säga deras värdering till vid varje tillfälle rådande pris-, kurs- och räntenivåer.

Medlen får placeras i följande tillgångsslag:

- Räntebärande värdepapper
- Aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier
- Alternativa tillgångar

Likvida medel utöver transaktionslikviditet hänförs till räntebärande värdepapper vid beräkning av tillgångsslagens andelar enligt avsnitt 8.2.4.

8.2.1 Räntebärande värdepapper (räntefonder)

Portföljens medel, vad gäller räntebärande värdepapper, får placeras i:

- Väldiversifierade räntefonder med en genomsnittlig kreditvärdighet om lägst investment grade (BBB-).
- Direkt i räntebärande värdepapper (denominerade i SEK) som är offentligt utbudna och som löpande prissätts
- Bankinlåning (i SEK) i svensk bank
- Återlån till Örkelljunga kommun

För att bedöma graden av kreditvärdighet hos emittenter och motparter tillämpas i normalfallet Standard & Poor's, Moody's eller annat erkänt ratinginstituts ratingklassificering. 100 % av de räntebärande tillgångarna får placeras i värdepapper utgivna eller garanterade av svenska staten samt Kommuninvest. Utöver detta ska kommunen eftersträva en effektiv

riskspridning, till exempel genom att placera i många olika emittenter och, där det är relevant, olika branscher. Investering i värdepapper som inte är officiellt ratade är tillåtna om dokumentation via till exempel bank eller fondbolag genom egen intern kreditanalys visar att förhållande i sak innebär en motsvarande rating som avses nedan i tabell.

Vid direkt placering i räntebärande värdepapper eller vid bankinlåning gäller nedanstående limiter. Procenttalen i tabellen avser andelar av ränteportföljens marknadsvärde.

Emittentkategori (S&P/Moody´s)	Max andel, emittentkategori	Max andel, enskild emittent
Svenska staten, svenska kommuner och regioner	100 %	30 % ⁵
A-/A3 (eller bättre)	80 %	25 %
BBB- (eller bättre)	50 %	5 %

Placering i utländska räntebärande värdepapper får endast göras via investering i värdepappersfond och ska i normalfallet valutasäkras.

Genomsnittlig duration i ränteportföljen ska understiga fem år.

8.2.2 Aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier (aktiefonder)

Aktieplaceringar ska primärt ske i aktiefonder, men placeringar får även ske i aktierelaterade instrument som ETF:er⁶ och andra typer av instrument för att nå aktieexponering som inte står i strid med övriga begränsningar i dessa riktlinjer. Allmänt vedertagna principer för diversifiering inom och mellan olika aktiemarknader ska iaktas. Även riskspridning avseende förvaltare och förvaltningsstil bör eftersträvas.

Fondernas aktieplaceringar ska ske i börsnoterade svenska eller utländska aktier. Med börsnoterade aktier avses aktier som är föremål för regelbunden handel på auktoriserad marknadsplats öppen för allmänheten och under tillsyn av Finansinspektionen eller motsvarande utländsk myndighet. Ett enskilt bolag får inte göra mer än 10 % av den svenska respektive utländska aktieportföljen.

8.2.3 Alternativa tillgångar

Med alternativa tillgångar avses till exempel hedgefonder, fastigheter och råvaror.

Syftet med alternativa tillgångar är dels att få exponering mot absolutavkastande strategier, dels för att skapa riskspridning i portföljen i syfte att minska den totala risken och höja den riskjusterade avkastningen. Kommunen ska, som en generell regel, eftersträva en god diversifiering genom att investera i flera olika marknader, strategier och förvaltare.

Inriktningen för de investeringar som görs är att de ska:

- uppvisa låg korrelation till traditionella aktieplaceringar
- ha en förväntad positiv avkastning och en historisk risknivå (mätt som volatilitet) som är lägre än aktiemarknaden

⁵ Begränsningen gäller inte svenska staten och Kommuninvest

⁶ Exchange Traded Fund (ETF) är en börshandlad fond som handlas direkt på börsen precis som en vanlig aktie.

Investeringar i alternativa tillgångar ska, så långt är möjligt, ske i fonder för att minimera administration och operativa risker.

Innehav noterad i annan valuta än SEK valutasäkras i normalfallet.

8.2.4 Limiter för tillgångsslag, beräkning av portföljvärde

Procenttalen i nedanstående tabell anger lägsta och högsta andel som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt får utgöra av portföljens totala marknadsvärde.

Tabellen nedan visar "normalportföljen" samt tillåtna avvikelser.

Tillgångsslag	Min %	Normal %	Max %
Räntor och alternativa tillgångar	20	40	100
Varav:			
Räntebärande värdepapper	20	40	100
Alternativa tillgångar	0	0	20
Aktier	0	60	80
Varav:			
Svenska aktier	0	35	60
Utländska aktier	0	25	40

Vid beräkning av portföljens värde och av limiter ska portföljens tillgångar värderas med ledning av gällande marknadsvärde. Om marknadsvärde saknas får förvaltaren fastställa värdet.

Om extern förvaltare anlitas för flera tillgångsslag och med aktivt allokeringsuppdrag ska över- respektive underskridande av limiter enligt förvaltningsuppdraget rapporteras till kommunen, med beskrivning av orsaken till förändringen samt förslag till åtgärd. Om limit överskrids ska tillgångarna avyttras i motsvarande mån så snart det lämpligen kan ske, varvid särskild hänsyn ska tas till den risk som överskridandet innebär för portföljen som helhet. Motsvarande gäller om limit underskrids, varvid tillgångar anskaffas så snart det lämpligen kan ske. Ekonomichefen ska rapportera över- respektive underskridande till kommunstyrelsens arbetsutskott, med beskrivning av orsaken till förändringen samt förslag till åtgärd.

8.3 Övriga riktlinjer

8.3.1 Extern förvaltare

Om extern förvaltare anlitas för förvaltning av hela eller delar av portföljens tillgångar gäller att:

1. förvaltaren ska ha erforderliga tillstånd för sin verksamhet och stå under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ
2. sådant uppdrag ska grundas på skriftligt avtal och förvaltaren ska åta sig att följa denna policy i tillämpliga delar

8.3.2 Förvar

Portföljens tillgångar ska förvaras hos värdepappersinstitut som har Finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring. Andelar i värdepappersfonder registreras dock normalt hos fondbolaget, utan leverans till värdepappersinstitutet. Utländska institutioner som har tillstånd motsvarande det som anges i 8.1.8 punkt 1 och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

8.3.3 Derivatinstrument

Derivatinstrument, till exempel terminer och optioner, får endast användas i värdepappersfonder samt i strukturerade produkter.

8.3.4 Belåning

Tillgångarna i portföljen får inte belånas annat än vad som följer normalt likvidschema i samband med transaktioner.

8.4 Ansvarsfulla placeringar

Effektiv kapitalallokering ur ett ekonomiskt perspektiv är ett viktigt samhällsansvar som ska styra förvaltningen. Därutöver ska kommunens placeringsverksamhet även präglas av ett socialt ansvarstagande – SRI, social responsible investments – inom ramen för EU-övergripande regelverk inom området och som Sverige ratificerat. SRI omfattar normalt tre områden: miljö, sociala aspekter samt bolagsstyrning (eng: ESG). Nedan används begreppet hållbart i betydelsen SRI-aspekter. År 2019 antog EU "the green deal" med tio åtgärdsplaner som syftar till att synkronisera kapitalmarknaden med målen i Parisavtalet och FN:s Agenda 2030. Två av åtgärdsplanerna har särskild relevans för kommunens placeringsverksamhet: Taxonomin (ett klassificeringssystem för hållbara aktiviteter på bolagsnivå) samt Disclosureförordningen (uppföljning, rapportering och offentliggörande av hållbarhetsrisker).

Taxonomin

Taxonomin definierar hållbar verksamhet för att styra mot en ekonomi kännetecknad av resurseffektivitet och låga utsläpp av växthusgaser. Förordningen ställer upp ett antal hållbarhetsmål som företagsaktiviteter har att mätas mot och som företag måste rapportera om.

Disclosureförordningen (SFDR)

Finansmarknadsaktörer ska enligt SFDR identifiera och informera om hållbarhetsrisker och eventuella negativa konsekvenser av investeringsverksamheten. Fonder som gör anspråk på att vara "hållbara" ska kunna redogöra för hur genomförda investeringar relaterar till hållbarhetsmålen i exempelvis taxonomin. Fonders hållbarhetsinriktning klassificeras utifrån vald "hållbarhetsnivå". Riktlinjer för fonder som "beaktar hållbarhetsaspekter" specificeras i artikel 8, och riktlinjer för fonder som har "hållbarhet som inriktning" anges i artikel 9, SFDR.

Kommunen ska placera i fonder som åtminstone efterlever kraven i artikel 8, SFDR.

Kommunen förväntar sig vidare att fondbolag som kommunen samarbetar med är signatärer av PRI – Principles for Responsible Investment. PRI är ett internationellt nätverk av investerare, initierat av FN 2005, som arbetar tillsammans för att implementera ESG-faktorer⁷ i investeringsprocesser och ägarpolicy enligt sex vägledande principer⁸

⁷ ESG, bolagsstyrning med miljö- och sociala kriterier

⁸ www.unpri.org

8.5 Uppföljning och rapportering

Det övergripande syftet är att kontrollera att förvaltningen för särskilt avsatta medel (pensionsmedel m.m.) har skett i enlighet med principerna om god avkastning och betryggande säkerhet. Syftet är också att ge kommunen en sådan information om de placerade medlens avkastning och riske exponering, i relation till denna finansiella policy, att åtgärder kan vidtagas vid eventuella avvikelser.

Respektive medelsförvaltare skall en gång per månad, inom tio dagar, lämna erforderligt underlag så att kommunen eller av kommunen anlita part kan sammanställa en portföljrapport med nedanstående innehåll:

- Marknadsvärde
- Insatta respektive uttagna medel
- Avkastning
- Avkastning i förhållande till jämförelseindex
- Förändringar av innehav under månaden
- De förvaltade medlens tillgångsfördelning
- Någon form av mått på risken i de olika portföljerna
- Eventuella avvikelser från placeringsreglerna i denna finansiella policy, avvikelsernas orsak samt vidtagna åtgärder eller förslag till åtgärder
- Eventuella rapporter om onormala händelser i placeringsverksamheten händelsens orsak samt vidtagna åtgärder

Åtminstone årsvis ska en längre rapport med skriftliga kommentar över utvecklingen samt en utblick över den närmaste framtiden tas fram.

Jämförelseindex vid förvaltningsutvärdering

Tillgångsslag	Index
Nominella räntebärande värdepapper	Handelsbanken All Bond eller motsvarande
Svenska aktier	SIX Portfolio Return eller motsvarande
Utländska aktier	MSCI All Countries (net total return i SEK) eller motsvarande
Alternativa tillgångar	OMRX T-BILL +2 %

För utvärdering av totalportföljen vägs delportföljernas index ihop med deras vikt i normalportföljen. Om något av ovan nämnda index upphör att vara relevant för jämförelse av förvaltningen eller upphör att noteras ska annat index väljas.

Fondbolag ska åtminstone årsvis tillhandahålla uppföljning av hållbarhetsarbete och följsamhet med kommunens riktlinjer om ansvarsfulla investeringar.

9. Förvaltning av medel för stiftelser och donationsfonder

Örkelljunga kommun åtar sig inte förvaltning av medel för stiftelser och donationsfonder som understiger ett värde av 1,5 Mkr då stiftelser, enligt bokföringslagen 2 kap. kretsen av bokföringsskyldiga 3 §, är bokföringsskyldiga om värdet av tillgångarna överstiger motsvarande belopp.

Syftet med stiftelseförvaltning är att skapa underlag för årlig utdelning samtidigt som kapitalet reallt bevaras långsiktigt. Kommunstyrelsen alternativt ansvarig nämnd ska, med beaktande av föreskrifter i donationsurkunder och stadgar, besluta om särskilda placeringsriktlinjer för förvaltning av medel för stiftelser och donationsfonder.

Vid förvaltning av annan organisations medel, till exempel stiftelse, ska skriftliga avtal om förvaltningen upprättas under förutsättningar att den överstiger 1,5 Mkr.

Avtal ska godkännas av kommunstyrelsen.

Bilaga 1 – Definitioner av vanligt förekommande termer

Term	Definition
Allokering	Fördelning av tillgångsslag i portföljen
Benchmark	Jämförelseindex
Bolag	Aktiebolag som har utgett noterade aktier handlade på publik marknadsplats
Derivatinstrument	Derivat är kontrakt vars värde bestäms utgående från värdet på en underliggande vara, t.ex. börsindex. Med hjälp av derivat kan man minska de risker som är förenade med förändringar i placeringsobjektets värde, uppnå önskad exponering eller eftersträva tilläggsavkastning. Exempel på vanliga derivat är köp- och säljoptioner i aktier samt ränteterminer. Exempel på hur derivat kan användas som ett riskhanteringsinstrument är om investeraren tror att börsen ska falla men inte vill sälja. Innehavet kan då försäkras genom att köpa en säljoption vilken ger rätten, men inte skyldigheten, att sälja.
Diversifiering	Fördelning av en portföljs placeringar inom och mellan olika tillgångsslag/ marknader i syfte att minska risken och/eller höja avkastningen i en portfölj
Duration	Kan beskrivas som den räntebärande portföljens vägda genomsnittliga återstående löptid. Durationen bestäms av obligationernas och kupongernas återstående löptid, kupongernas storlek samt räntenivån. Ju högre värde desto mer känslig är portföljen för förändringar i marknadsräntan. Durationen för en s.k. nollkupongsobligation är lika med dess löptid och för en kupongobligation lägre än dess löptid.
Emittent	Utgivare och garant av finansiella instrument
ETF	Exchange Traded Fund (ETF) är en börshandlad fond. En ETF ger exempelvis exponering mot ett index som OMX, men handlas som en aktie mot courtage och har högre likviditet än en aktiefond.
Exponering	Det värde, uttryckt i kronor eller i % av den totala portföljen, som förändras pga. förändringar i kursen/räntan på ett värdepapper.
Handelsbanken All Bond Index	Handelsbanken Sweden All Bond Tradable Index är ett marknadsviktat index vars syfte är att spegla den svenska marknaden för säkerställda bostadsobligationer samt obligationer emitterade av stat och kommun, med benchmarkstatus.
Index	Mått på en marknads eller delmarknads värde och utveckling
Kreditrisk	Risk för att utställaren av ett finansiellt instrument, t.ex. obligation, inte kan infria löftet om återbetalning av lånet

Term	Definition												
Likvida medel	Medel på bankräkning o.dyl. som kan omsättas med kort varsel.												
Likviditet	Mått på omfattningen av handeln, eller omsättningen, i ett instrument eller på en marknad. Även benämning för kassamedel.												
Limit	Riskenivå som begränsar innehav av finansiella instrument												
Löptid	Den tid som återstår till ett värdepapper förfaller till betalning												
Marknadsränta	Marknadspriset på kapital som sätts av marknadens aktörer												
Marknadsvärde	Värdet av en tillgång (eller en hel portfölj) till kapitalmarknadens rådande prisnivå												
MSCI AC index	Morgan Stanleys breda världsindex för globala aktier inklusive tillväxtmarknader												
Obligation	Skuldebrev med löptid (ursprungligen) över ett år												
OMRX T-Bill	Nasdaq OMX värdeviktade index bestående av svenska statsskuldväxlar												
Rating	Av kreditvärderingsinstitut gjord bedömning av sannolikheten för att en skuld kommer att regleras på överenskommen tidpunkt												
Ratingkategorier	<p>Ratinginstituten Standard & Poor's (S&P's) och Moody's Investors Service (Moody's) klassificering av långfristig upplåning kan illustreras enligt följande:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ratinginstitut</th> <th>Mycket hög kreditvärdighet</th> <th>Hög kreditvärdighet</th> <th>Spekulativ kreditvärdighet</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>S&P's</td> <td>AAA-AA</td> <td>A-BBB</td> <td>BB-B</td> </tr> <tr> <td>Moody's</td> <td>Aaaa-Aa</td> <td>A-Baa</td> <td>Ba-B</td> </tr> </tbody> </table> <p>S&P's kreditvärdighetsbedömningar av svenska företagscertifikat och kommuncertifikat baserar sig på en inhemsk ratingskala som sträcker sig från K-1 till K-5. En emittent av penningmarknadsinstrument som hänförs till kategori K-1 bedöms ha en mycket god kapacitet att möta aktuella betalningsförpliktelser, medan en emittent som placerats i kategori K-5 är, eller förväntas bli, ur stånd att i tid möta aktuella betalningsförpliktelser.</p>	Ratinginstitut	Mycket hög kreditvärdighet	Hög kreditvärdighet	Spekulativ kreditvärdighet	S&P's	AAA-AA	A-BBB	BB-B	Moody's	Aaaa-Aa	A-Baa	Ba-B
Ratinginstitut	Mycket hög kreditvärdighet	Hög kreditvärdighet	Spekulativ kreditvärdighet										
S&P's	AAA-AA	A-BBB	BB-B										
Moody's	Aaaa-Aa	A-Baa	Ba-B										